

Przedmiotem petycji jest wezwanie do zapewnienia zgodnego z przepisami prawa dostępu do danych przestrzennych dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dostęp do zbiorów danych przestrzennych został zagwarantowany przepisami prawa zaimplementowanymi z Dyrektywy Unijnej INSPIRE. Organy odpowiedzialne za zapewnienie dostępu do danych wydały ogromne pieniądze na ten cel.

Dostęp do danych przestrzennych dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czyli jednych z najważniejszych aktów prawa miejscowego (na podstawie których można rozpocząć procesy inwestycyjne, polepszyć warunki życia, przyczynić się do poprawy klimatu itp.), jest zablokowany, mimo regulacji prawnej funkcjonującej od ponad dwóch lat.

Gminy poniosły ogromne koszty na systemy, które nie spełniają najważniejszych wymogów prawa. Co więcej koszty na zapewnienie dostępu do danych przestrzennych dla dokumentów planistycznych gmin są nadal ponoszone, a dostępu nie ma.

Odpowiedzialność za ten stan ponosi, zgodnie z art. 6, 8 i 18 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze i informacji przestrzennej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii (organ wiodący), które pozostaje bierne wobec stosowania rozwiązań niezgodnych z przepisami prawa.

W marcu i kwietniu 2022 r. przeprowadzono badania dotyczące zgłaszania adresów usług danych przestrzennych do Ewidencji, gdzie mają być dostępne zgodnie z przepisami. Z badań wynika, że Ministerstwo umieszcza adresy bez zgłoszeń ze strony gmin, a w wielu przypadkach podaje datę zgłoszenia na dzień, kiedy przepisy o podaniu adresu dostępu do zbiorów jeszcze nie obowiązywały. Wyniki badań dostępne są pod linkiem:

https://drive.google.com/file/d/1qKVIkGSm_BgB2dj7yVqV7AxonU6qhJs9/view?usp=sharing

Takie działania Ministerstwa powodują blokowanie dostępu do danych.

Problem niezgodnego z przepisami prawa udostępniania danych został zgłoszony m.in. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, który w dniu 9.11.2022 r. wydał wyrok potwierdzający brak prawidłowego dostępu do danych przestrzennych dla dokumentów planistycznych gminy Zator. Podobna sytuacja występuje jednak aż w 99,9% gmin na terenie kraju. Na dzień 8 grudnia 2022 r. jest to pierwszy i jedyny wyrok w tej sprawie. Poniżej link do wyroku:

<https://www.dropbox.com/s/3cnz6yiz505s6lk/II%20SAB%20Kr%20198.22%20-%20Wyrok%20z%20dn.%2009.11.2022r..pdf?dl=0>.

Cały problem można bardzo łatwo rozwiązać poprzez wskazanie przez organ wiodący rozwiązań, które zapewniają poprawny dostęp do danych przestrzennych oraz poprzez przeprowadzenie szkoleń dla pracowników urzędów gmin. Taki obowiązek wynika wprost z zapisów ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej art. 6, 8, 18.

Pozwoli to na zapewnienie dostępu do danych przestrzennych dla dokumentów, które przyczyniają się do poprawy życia i rozwoju gospodarczego kraju, a także zapewniają udział w konsultacjach społecznych nad kształtem dokumentów planistycznych itp. Dodatkowo powstrzyma to marnowanie środków publicznych.

Prawidłowe dane przestrzenne umożliwią dostęp do informacji o:

- przystąpieniu do procedowania aktów planistycznych online i wzięcia udziału w procedurze na jej początkowym etapie,
- zmianach w dokumentach planistycznych na każdym etapie ich cyklu życia,
- odpowiedzialnych za jakość i dostęp do danych przestrzennych dla dokumentów planistycznych gminy, oraz zapewnią bezpośredni dostęp do danych przestrzennych online, czyli z każdego miejsca na świecie w momencie jakichkolwiek aktualizacji dokumentów planistycznych.

Przepisy regulujące dostęp do danych przestrzennych dla dokumentów planistycznych gmin:

- ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze i informacji przestrzennej,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 67a-67c),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego,
- Specyfikacja danych „Planowanie przestrzenne” <https://www.gov.pl/web/zagospodarowanieprzestrzenne/specyfikacja-danych>,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 października 2010 r. w sprawie ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej.